

Aan
de Staatssecretaris van Onderwijs,
Cultuur en Wetenschappen
p/a de algemene rijksarchivaris
Postbus 90520
2509 LM 's-Gravenhage

Onderwerp
ontwerp-Selectielijst archiefbescheiden
Kabinet der Koningin.

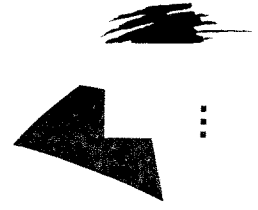
R.J. Schimmelpennincklaan 3
Postbus 61243
2506 AE Den Haag
Telefoon 070 - 310 66 86
Telefax 070 - 361 47 27
E-mail cultuur@cultuur.nl

Mijnheer de Staatssecretaris,

1. Bij uw hiernaast vermelde brief zond u de Raad voor Cultuur om advies de ontwerp-Selectielijst van het Kabinet der Koningin.
Deze adviesaanvraag is door de Raad ter voorbereiding van dat advies in handen gesteld van de Uitvoeringscommissie Archieven. Het preadvies van deze commissie is door de Raad onverkort overgenomen.
2. De Raad heeft bedoelde ontwerp-lijst in eerste instantie aan procedurele en vervolgens aan inhoudelijke aspecten getoetst. Zijn bevindingen hierover worden in de §§ 3 tot en met 6 uitgewerkt.
In § 7 is zijn daarop gebaseerde advies opgenomen.
3. Voor wat betreft de *procedurele aspecten* zij in de eerste plaats gememoreerd, dat de ontwerp-lijst als basiselectiedocument tot stand is gekomen overeenkomstig de methode, die uitgaat van een analyse, beschrijving en waardering van handelingen van de (rijks-)overheid, de zgn. PIVOT-methode. Aan dat ontwerp is een institutioneel onderzoek vooraf gegaan, waarvan verslag is gedaan in het rapport "Institutioneel onderzoek Kabinet der Koningin 1940-1994" ('s-Gravenhage 1994).
Bij uw adviesaanvraag was tevens gevoegd een exemplaar van het verslag betreffende het overleg ter voorbereiding van de onderhavige ontwerp-selectielijst, het zgn. driehoeksoverleg (zoals voorgeschreven krachtens het bepaalde in artikel 3 van het Archiefbesluit 1995).

Voornoemde stukken zijn door de Raad bij zijn beoordeling van het ontwerp betrokken. Bij die beoordeling heeft hij voorts rekening gehouden met de ten tijde van de totstandkoming van dat ontwerp geldende (procedurele) voorschriften en heersende (inhoudelijke) opvattingen. Het onderhavige advies kan derhalve niet worden beschouwd als maatgevend voor de toekomstige advisering over ontwerp-lijsten, die wèl onder de vigeur van sedertdien gewijzigde inzichten en regelgeving alsmede gemaakte afspraken tot stand zijn gekomen en zullen komen.

Datum
- 3 JUNI 1997
Uw kenmerk
nrs. 96.650.RWS/EIB
Uw brieven van
d.d. 28 augustus 1996
Ons kenmerk
arc-97.933/2

In uw adviesaanvraag heeft u nog medegedeeld, dat naar aanleiding van de ter inzage legging van de ontwerp-lijst geen reacties zijn binnengekomen. In verband met de over de afdoening van deze adviesaanvraag gemaakte afspraak (in dit verband zij verwezen naar de Raadsbrief van 17 december 1996, nr. arch-96.934/3, § 3), heeft de Raad afgezien van het zelf inwinnen van een extern advies. Wel zijn tijdens de voorbereiding van dit advies enkele vragen van technische aard naar voren gekomen, waarover de Raad bij brief van 24 maart 1997 vanwege de algemene rijksarchivaris is geïnformeerd. Ook deze brief is uiteraard bij de verdere beraadslaging betrokken.

4. Op grond van de in de vorige paragraaf bedoelde stukken komt de Raad tot de slotsom, dat het voorbereidingsstadium van het ontwerp alle vereiste procedurele stappen heeft doorlopen. In het bijzonder moet daarbij worden gememoreerd, dat uit het verslag van het driehoeksoverleg is gebleken, dat aan dat overleg is deelgenomen door de daartoe in artikel 3 van het Archiefbesluit 1995 genoemde personen.

In dit verslag worden, naast een korte beschrijving van het proces van de totstandkoming van de ontwerp-lijst, per te waarden archiefwettelijk belang de voornaamste aspecten betreffende de aan de voorgestelde selectie ter grondslag liggende overwegingen en op grond daarvan gemaakte keuzes verantwoord.

Kenmerkend daarbij is, dat om inhoudelijke redenen is gekozen voor een beperkte "selectie ter vernietiging" van de onderhavige archiefbescheiden, omdat - zoals in het verslag terecht wordt gesteld - "de volledigheid van de bronnen (...) een herkenbaar gegeven (dient) te zijn". De Raad stemt gaarne in met dit uitgangspunt.

Hij heeft overigens goede nota genomen van het feit, dat in de ontwerp-lijst, anders dan gebruikelijk, het Kabinet der Koningin meer als organisatie dan vanuit functies en taakstelling is benaderd. Hij acht dit in overeenstemming met de staatsrechtelijke positie van het Kabinet en de daaruit voortvloeiende specifieke aspecten¹.

5. Mede op grond van zijn in de voorafgaande paragraaf vermelde bevindingen heeft de Raad getracht zich een oordeel te vormen over de *inhoudelijke aspecten* van de onderhavige ontwerp-lijst. In de eerste plaats heeft de Raad vastgesteld dat als selectiedoelstelling de doelstelling is gehanteerd, zoals die luidde te tijde van de totstandkoming

¹ Het verslag van het driehoeksoverleg geeft overigens aanleiding tot de navolgende opmerkingen:

- Voor een deel van het archiefbestand in kwestie wordt ook het begrip "basisregistratie" gebruikt; dit begrip wordt echter doorgaans in een andere context gehanteerd;
- Voor wat betreft de overbrenging van de onderhavige archiefbescheiden naar de rijksarchiefdienst wordt het accent nogal sterk gelegd op het aspect van het cultureel erfgoed en het belang van het historisch onderzoek. Voor de noodzaak van bewaring en dus uiteindelijke overbrenging van archiefbescheiden naar een archiefbewaarplaats kunnen evenwel overwegingen op grond van het administratieve belang en het belang van recht- en bewijsvoering medebepalend zijn. Terecht laat de archiefwetgeving zich dan ook niet uit over welk belang doorslaggevend is voor de blijvende bewaring van archieven en dientengevolge overbrenging ervan naar een archiefbewaarplaats.

van het ontwerp. Ter operationalisering van die doelstelling zijn, blijkens de Toelichting op de ontwerp-lijst, enkele specifieke selectiecriteria gehanteerd, waarmede de Raad in dit geval instemt.

Voorts is de Raad van oordeel, dat de wijze waarop deze selectie-uitgangspunten in het kader van de waardering van de in artikel 2, eerste lid, van het Archiefbesluit 1955 genoemde aspecten en belangen zijn toegepast, verantwoord moet worden geacht. Zoals gezegd, is het relatief hoge bewaarpercentage een centraal kenmerk in het ontwerp.

6. Op grond van het bovenstaande meent de Raad zich tot enkele specifieke opmerkingen over dit ontwerp te kunnen beperken.

Pagina

3

Ons kenmerk

arc-97.933/2

Algemeen

In de titel van de ontwerp-lijst is geen periode, waarvoor deze geldt (zal gelden) opgenomen. In aansluiting op het institutioneel onderzoek, dat de periode 1940-1994 bestrijkt, zou in ieder geval in die titel een terminus a quo moeten worden opgenomen.

Categorieën

Categorie A.1.1.

In deze categorie wordt onder meer voorgesteld om de zgn. strips te vernietigen.

Deze 'strips' zijn korte samenvattingen van de inhoud van aan de Koningin voor te leggen ontwerp-wet- en regelgeving en andere stukken.

In de hiervoor genoemde brief van 24 maart jl. wordt desverzocht bevestigd, dat het bij het Kabinet reeds een gangbare praktijk is om strips met aantekeningen van het Staatshoofd te bewaren. In dit opzicht zal het vernietigingsvoorstel worden aangepast.

De Raad stemt hiermede in.

Categorie A.1.5.

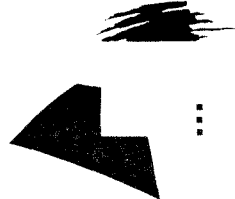
Hetgeen hiervoor is opgemerkt over de zgn. strips, geldt m.m. ook voor de in deze categorie bedoelde samenvattingen van de inhoud van, van particulieren ontvangen, verzoekschriften.

Categorie A.1.6.

Voor wat betreft het vernietigingsvoorstel met betrekking tot zgn. gedeponeerde verzoekschriften verdient het, ondanks of liever dankzij de inhoud ervan, aanbeveling om in ieder geval een selectie hiervan volgens een nog nader te bepalen sleutel te bewaren.

Categorie C.5.2.

De Raad vraagt zich af of de in deze categorie bedoelde neerslag van de handeling "het collectioneren en beheren van een bibliotheek en documentatieverzameling" (met als producten: monografieën, series, tijdschriftartikelen en parlementaire documentatie) moet worden beschouwd als archiefmateriaal in de zin van de Archiefwet 1995. In meervermelde brief van 24 maart jl. wordt bevestigd, dat het hier geen

formele archiefbescheiden in de zin van die wet betreft, maar “wel de neerslag van een handeling die (in selectieve vorm) voor bewaring in aanmerking komt”.

Tegen deze achtergrond lijkt het de Raad raadzaam om de onderhavige categorie niet als zelfstandige rubriek in de ontwerp-lijst te handhaven, doch als voetnoot op te nemen bij categorie C.5.1., welke betrekking heeft op “het verrichten van onderzoek in literatuur- en parlementaire bestanden t.b.v. informatievoorziening voor de Koningin”.

Categorie C.7.7.

Naar aanleiding van deze categorie is de Raad van oordeel, dat de hier bedoelde handboeken administratieve organisatie, mits deze een beschrijving bevatten van de administratieve en organisatorische context van de totstandkoming en verwerking van gegevens, dienen te worden bewaard. Als hulpmiddel voor toekomstig historisch onderzoek moet het belang van dit materiaal niet worden onderschat. Desgewenst zou overigens met selectieve bewaring kunnen worden volstaan

Pagina

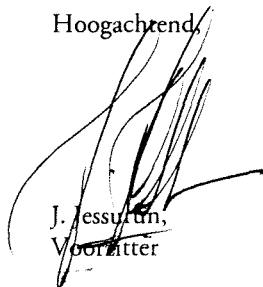
4

Ons kenmerk

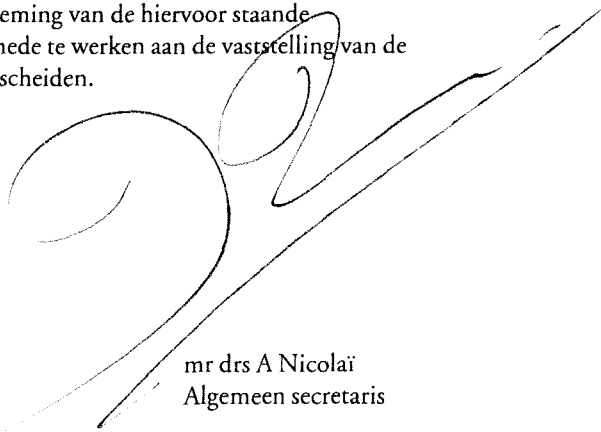
arc-97.933/2

7. De Raad adviseert u, met inachtneming van de hiervoor staande aanbevelingen, om van uw kant mede te werken aan de vaststelling van de onderhavige selectielijst archiefbescheiden.

Hoogachtend,

J. Jessurun,
Voorzitter

mr drs A Nicolai
Algemeen secretaris